

Academische Werkplaats Sociale Relaties & Gehechtheid

Nieuws Academische Werkplaats Bartiméus - Vrije Universiteit - Ons Tweede Thuis mei 2022

Beste lezer,

De afgelopen twee maanden hebben we vele hoogtepunten gehad binnen de Academische Werkplaats!

Ten eerste is de AW uitgebreid met een nieuwe partner met wie we al jaren samenwerken, namelijk Ons Tweede Thuis. Samen komen we verder!

Ten tweede hebben we de feestelijke lancering van de nieuwe serious game voor broertjes en zusjes tussen de 6 en 9 jaar van kinderen met een visuele en/of verstandelijke beperking gehad.

Ten derde heeft de uitreiking van de verhalenbundel van Hannelies Hokke 'Samen het pad vinden' plaatsgevonden. Het is een boekje met verhalen over psychotherapie voor mensen met een visuele en/of verstandelijke beperking.

Verder:

Nieuwe projecten zijn gestart! Zie de oproep rond het project 'Epistemisch Vertrouwen'; er is een prachtig overzicht van tips rond het gebruik van 'Hey Google'; en de dataverzameling bij het project voor kinderen met een zeldzame aandoening kan starten. We verwijzen ook naar verschillende artikelen die zijn gepubliceerd.

Lees daarom snel verder.
Paula Sterkenburg

Algemeen

Nieuwe partner Academische Werkplaats Sociale Relaties & Gehechtheid

Op 1 april 2022 treedt, naast de Vrije Universiteit Amsterdam en expertisegroep Bartiméus, ook Ons Tweede Thuis toe als partner van de Academische Werkplaats Sociale Relaties en Gehechtheid. Doel? Samen kennis ontwikkelen en methodieken bedenken, die de sociale relaties van mensen met een (visuele) beperking verbeteren.

Hoogleraar, GZ-psycholoog en onderzoeker Paula Sterkenburg verwelkomt Ons Tweede Thuis als partner bij het samenwerkingsverband Academische Werkplaats Sociale Relaties en Gehechtheid.

'Wij zijn allemaal blij met deze stap,' merkt Sterkenburg op over het bestendigen van de samenwerking, die al sinds 2008 bestaat. Voor hoogleraar Sterkenburg is de bijzondere leerstoel 'Sociale relaties & ICT' ingesteld door Bartiméus en Bartiméus Fonds en maakt deel uit van de Academische Werkplaats.

Samenwerkende organisaties

Julianne Meijers, bestuursvoorzitter bij expertisegroep Bartiméus, benadrukt 'hoe belangrijk het is dat mensen met een (visuele) beperking het beste uit zichzelf en hun leven kunnen halen'. Terwijl Roel de Bruijn, bestuurder bij Ons Tweede Thuis, onderstreept dat de samenwerkende organisaties 'door het bundelen van de krachten samen meer mensen bereiken met een beperking en ook diegenen die hen ondersteunen'.

Maurits van Tulder, decaan en professor aan de Vrije Universiteit Amsterdam, spreekt over de bestendige samenwerking: 'Deze samenwerking komt de kwaliteit van ons onderzoek en onderwijs ten goede. De verbinding tussen wetenschap en praktijk is heel belangrijk en vruchtbaar voor alle partijen.' Kortom een win-win situatie voor de deelnemende partners aan de Academische Werkplaats.

Meer weten?

Wilt u meer weten over de Academische Werkplaats Sociale Relaties en Gehechtheid? Lees dan verder op [de website van Bartiméus](#) of neem per e-mail contact op met [Paula Sterkenburg](#).

Sociale relaties & ICT
EMB & ICT
Academische werkplaats
BARTIMÉUS - VRIJE UNIVERSITEIT - ONS TWEDE THUIS

"Oog voor het sociale netwerk in onderzoek: begeleiders en familieleden van mensen met een beperking"

31-05-2022
Hybride netwerkbijeenkomst
14:00 - 16:00

Locatie: Bartiméus, Oude Amstelweg 21 te Doorn
Online via zoom (link volgt)

Programma:

<p>14:00 Opening - Marten van der Haasden, voorzitter voorzitter familievereniging Bartiméus</p> <p>14:10 Met welke ervaringskennis kunnen ouders bijdragen aan onderzoek? - Karen van Meeteren van Oudersinzicht</p> <p>14:30 'Broers en zussen (bussen) van kinderen met een beperking ondersteunen' - Anja van Dijken en Linda Messemaker-Veerman</p> <p>14:50 Onderzoeksvragen ophalen</p> <p>15:00 Pauze</p>	<p>15:15 keuze uit 1 van 3 'workshops': 'Goed voor elkaar' over de samenwerking tussen mensen met een beperking, hun verwanten en professionals - Mirjam Wouda</p> <p>In gesprek met je kind over de visuele beperking - Yvonne Kruitthof</p> <p>Mentaliseren leren bij begeleiders - Jessica Bisschman en Veerle Andries</p> <p>15:40 Plenaire terugkoppeling vanuit de 3 workshops - Ruud Tap</p> <p>16:00 Einde & Borrel</p>
--	--

Gratis deelname

Meld je aan via info@socialerelatiesict.nl

Schrijf je graag in vóór 21 mei 2022:

Netwerkbijeenkomst "Oog voor het sociale netwerk in onderzoek: begeleiders en familieleden van mensen met een beperking."

Dinsdag 31 mei van 14 tot 16 uur een hybride bijeenkomst bij Bartiméus in Doorn.

Fysiek of online te volgen.

Het programma is ook [hier](#) in te zien.

Meld je [hier](#) aan!

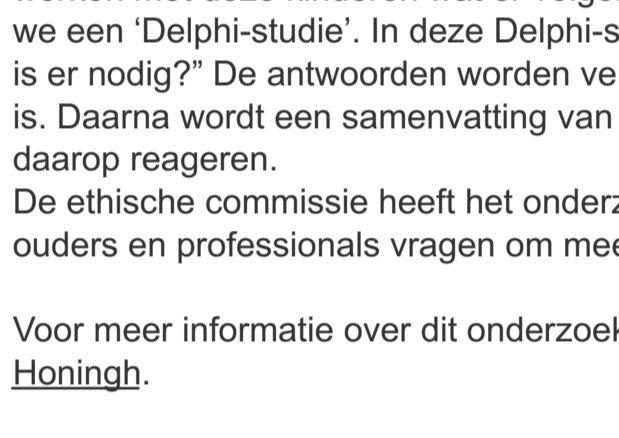
Update projecten

Computerspel Broedels voor brussen officieel gelanceerd

Om brusjes (broertjes en zusjes) van kinderen met een visuele, visuele-en-verstandelijke, of verstandelijke beperking te ondersteunen, is een bijzonder onderzoeksproject vanuit de Academische Werkplaats Bartiméus - Vrije Universiteit Amsterdam - Ons Tweede Thuis gestart. Bij de ontwikkeling van de game waren Anjet van Dijken (auteur van brussenboeken), ouders, experts, onderzoekers en niet te vergeten de brussen zelf betrokken. Het doel van de game is om het welzijn van deze brussen te verbeteren door hen te laten ervaren dat zij niet de enigen zijn en door belangrijke vaardigheden in het omgaan met gedachten en gevoelens te ontwikkelen. Het spel speelt zich af in een fantasiewereld waarin de 'Broedels' (lieve monstertjes) centraal staan en waarin het kind via verschillende levels herkenbare situaties als brus meemaakt.

Woensdag 20 april jl. is de game officieel en feestelijk gelanceerd. Het was een zonnige bijeenkomst waarin met trots de serious game werd gepresenteerd. De Broedels waren op allerlei manieren aanwezig; op het scherm, in een lied of als knuffelbeest. Linda Messemaker-Veerman, de onderzoeker, gaf in haar speech aan dat het ontwikkelen van de game met heel veel mensen is gedaan; "zoiets doe je niet alleen." Voor het brussenpanel was het een onvergetelijke ervaring om de game te helpen ontwikkelen. "Het was broedeltastisch" zei één van hen.

Vanaf nu kunnen brusjes van 6 t/m 9 jaar zich aanmelden (via info@brussengame.nl) om in het kader van dit onderzoek deze game te gaan spelen. Meer informatie vind je op www.brussengame.nl

Ondersteuning aan gezinnen van kinderen met een zeldzame degeneratieve stofwisselingsziekte JNCL

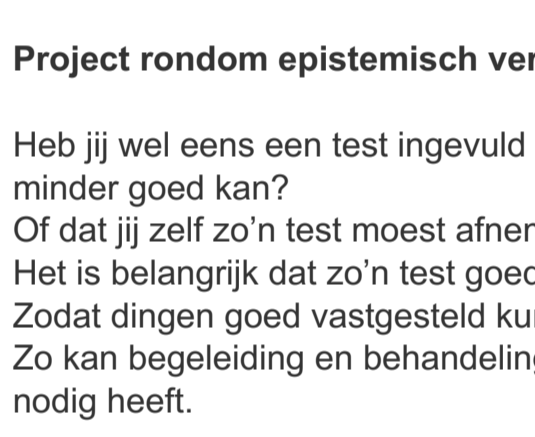
De ziekte Juvenile Neuronale Ceroid Lipofuscinoses (JNCL) is een zeldzame degeneratieve stofwisselingsziekte, waarbij tijdens de loop van de ziekte vaak emotionele en gedragsproblemen ontstaan. In dit project ontwikkelen we een ondersteuningsmodule voor deze kinderen en hun ouders. Hierin willen we ouders en kinderen helpen beter om te gaan

met emoties en gedrag.

In de eerste stap van dit project vragen we aan ouders van kinderen met JNCL en professionals die werken met deze kinderen wat er volgens hen in deze begeleidingsmodule moet komen. Hiervoor doen we een 'Delphi-studie'. In deze Delphi-studie stellen we vragen aan de deelnemers, zoals "Welke hulp is er nodig?" De antwoorden worden vervolgens vergeleken om te kijken in hoeverre iedereen het eens is. Daarna wordt een samenvatting van de antwoorden voorgelegd aan de deelnemers en kunnen ze daarop reageren.

De ethische commissie heeft het onderzoek inmiddels goedgekeurd. We kunnen dus starten en gaan ouders en professionals vragen om mee te doen.

Voor meer informatie over dit onderzoeksproject kunt u zich richten tot [Yvonne Kruitthof](#) of [Aline Honingh](#).

Hey Google, heb je nog tips?

Het afgelopen jaar onderzocht onderzoeker Evelien van Wingerden hoe Google Home bijdraagt aan de kwaliteit van leven van mensen met een visuele-en-verstandelijke beperking. De resultaten hiervan worden nu verder verwerkt in een master-thesis en een wetenschappelijke publicatie. Tijdens het onderzoek kwamen natuurlijk ook de praktische kanten van zo'n slimme speaker aan bod. Hoe werkt dat nou, en wat kan je ermee? Voor de bewoners en hun begeleiders was het toch even wennen. Om de bewoners en hun begeleiders samen met projectleden Maaik Meerlo (Bartiméus) en Paul Op het Veld (Visio) een hulpgids ontwikkeld. Benieuwd? Hou de verdere berichten in de gaten!

toekomstige gebruikers op weg te helpen, worden samen met projectleden Maaik Meerlo (Bartiméus) en Paul Op het Veld (Visio) een hulpgids ontwikkeld. Benieuwd? Hou de verdere berichten in de gaten!

Oproepen projecten

Project rondom epistemisch vertrouwen van start!

Heb jij wel eens een test ingevuld om vast te stellen wat je goed of minder goed kan?

Of dat jij zelf zo'n test moest afnemen?

Het is belangrijk dat zo'n test goed is.

Zodat dingen goed vastgesteld kunnen worden.

Zodat begeleiding en behandeling goed aansluiten bij wat iemand nodig heeft.

Zo is er een test die epistemisch vertrouwen kan meten.

Epistemisch vertrouwen is een moeilijk woord voor het vertrouwen dat jij hebt in andere mensen.

De onderzoekers willen weten of het vertrouwen in andere mensen goed gemeten kan worden bij mensen met een visuele en/of matig tot licht verstandelijke beperking.

Uiteindelijk hopen de onderzoekers de hader op te werken in de praktijk te kunnen helpen.

Zodat in de praktijk goed vastgesteld kan worden of iemand met een visuele en/of verstandelijke beperking en/of autisme het ook lastig vindt om andere mensen te vertrouwen.

Wil je meer over het project weten?

Of wil je misschien wel deelnemen aan het onderzoek?

Of weet je mensen die zouden kunnen deelnemen?

We zoeken [in het najaar](#) heel veel volwassenen met een visuele en/of matig tot licht verstandelijke beperking die ons willen helpen!

Neem dan contact op met onderzoekster Suzanne Derks via mail of 020 59 84402. Zij vertelt je graag meer.

Robot Bart Stopt Stress!

Mensen met een verstandelijke beperking hebben vaker dan gemiddeld last van stress. Ontspanningsoefeningen kunnen dan helpen. Maar het is lastig om dit zelf vol te houden. Sociale robots worden steeds populairder in de zorg. We willen weten of ze ook geschikt zijn om te helpen bij het doen van ontspanningsoefeningen.

Met dit onderzoek willen we te weten komen of sociale robots geschikt zijn om mensen met een visuele en/of verstandelijke beperking te helpen bij het doen van ontspanningsoefeningen. Zo kunnen robots op een zinvolle en doelgerichte manier worden ingezet in de zorg.

Komende maand gaat Robot Bart dus aan 't werk! Hij kan niet wachten om met mensen met een visuele en/of verstandelijke beperking te gaan praten. Daarom gaan we de brieven voor deelname komende maand versturen en zo snel mogelijk afspraken maken. Veel mensen gaan meehelpen. Gerard van Donselaar helpt om alles te plannen. Lok-Pui Lau en Mark Veldt gaan twee keer per deelnemer Robot Bart ondersteunen. Lisanne van Dam gaat helpen om mensen te ontvangen. Joyce Schroor gaat de brieven versturen. Hannelies Hokke en andere behandelaars bij Ons Tweede Thuis gaan tussendoor een kort verhaal vertellen aan alle deelnemers. Er komt dus veel bij kijken. Wij kunnen niet wachten om te starten.

Doe je mee? Stuur gerust een mail naar [Joyce Schroor](#) als je mee wilt doen of vragen hebt.

Boekje 'Samen het pad vinden'

Met het boekje 'Samen het pad vinden' wordt de deur op een kier gezet naar de plek waar kinderen en volwassenen met een visuele en/of verstandelijke beperking bij de afdeling Psychotherapie van Bartiméus behandeling krijgen. Het boekje dat 14 april jl. werd gepresenteerd in de kops in Doorn, bevat verhalen waarin therapeut en cliënt (met soms ook de omgeving) samen zoeken naar het pad waarvoor de cliënt zich beter kan gaan voelen. De verhalen zijn tot stand gekomen samen met de therapeuten van deze afdeling; grotendeels geanonimiseerd en makkelijk leesbaar. Volgens de recensies is het boekje inspirerend, ontroerend en indringend.

Het boekje is via [de site van Bartiméus](#) gratis te downloaden.

Gepubliceerde artikelen

Publicatie: wetenschappelijk artikel

Applicability of a Novel Attunement Instrument and Its Relationship to Parental Sensitivity in Infants With and Without Visual Impairments

Een checklist voor ouders van kinderen met en zonder een visuele beperking

Een juiste afstemming van de ouder op het kind heeft laten zien vele voordelen te hebben in de ontwikkeling van het kind. Deze juiste afstemming wordt onder andere bepaald door juiste interpretaties van emoties, contact en communicatie. Een visuele beperking, voornamelijk in vroege ontwikkeling, kan de kwaliteit van deze ouder-kind afstemming hinderen. Een nieuw instrument is ontwikkeld om deze afstemming in kaart te brengen: Attune & Stimulate Mother-Infant 56-items Instrument (A&S M-I). In dit artikel wordt onderzocht of dit instrument inzetbaar en betrouwbaar is voor het in kaart brengen van deze ouder-kind afstemming.

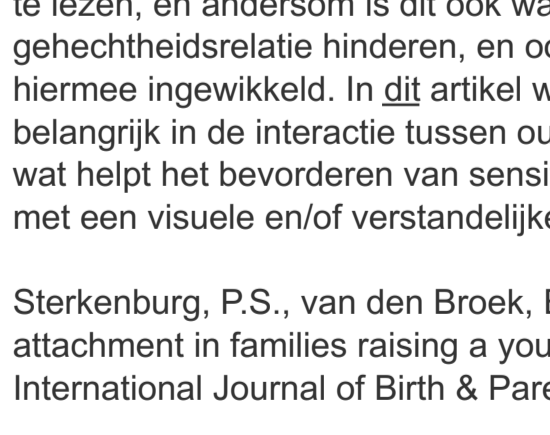
Vacaru, Stefania; Urqueta, Palara, Andrea; Hoffmann, Nadia; Wittich, Walter; Stern, Micky; Zar, Heather; Steier, Dan; Sterkenburg, Paula. (2022). Applicability of Novel Attunement Instrument and its Relationship to Parental Sensitivity in Infants with and without Visual Impairments.

Publicatie: wetenschappelijk artikel

Promoting positive parenting and attachment in families raising a young child with a visual or visual-intellectual disability.

Het bevorderen van veilige gehechtheid van een kind met een visuele beperking met zijn/haar ouders. Kinderen met een visuele en/of verstandelijke beperking vinden het moeilijk om emoties van de ouders te lezen, en anderszins is dit ook waar voor de ouders. Dit kan het creëren van een veilige gehechtheidsrelatie hinderen, en ook de mogelijkheid om sensitief te handelen van de ouders wordt hiermee ingewikkeld. In dit artikel wordt naar de volgende vragen gekeken; welke elementen zijn belangrijk in de interactie tussen ouders en een kind met een visuele en/of verstandelijke beperking, en wat helpt het bevorderen van sensitief ouderschap en een veilige gehechtheidsrelatie tussen kinderen met een visuele en/of verstandelijke beperking en diens ouders?

Sterkenburg, P.S., van den Broek, E., van Eijden, A. (2022). Promoting positive parenting and attachment in families raising a young child with a visual or visual-and-intellectual disability. International Journal of Birth & Parent Education, 9(3), 23-27.

Academische Werkplaats op Kangoerebeurs

Op 11 en 12 maart jl. hadden wij een plek op de Kangoerebeurs in België. De Kangoerebeurs is voor ouders en begeleiders van kinderen met een beperking. Onderzoekers Linda, Helen en Veerle hebben deze twee dagen verteld over alle onderzoeken van de Academische Werkplaats aan geïnteresseerde bezoekers.

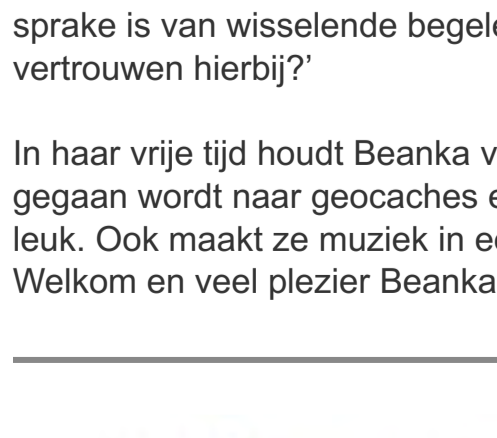
Er was op deze beurs nog veel meer te doen dan leren over onderzoeken. Zo kon je voetballen, speelgoed en rolstoelen uitproberen en een bezoekje brengen aan de snoezelbus. Vooral het snoezelen in de bus was een ontspannende pauze voor Linda en Veerle. Het waren twee drukke en mooie dagen en we kijken ernaar uit om volgend jaar weer van de partij te zijn!

Even voorstellen...

Dit is Beanka Meddeler – Polman; onlangs gestart als PhD bij de Academische Werkplaats. Met haar 47 jaar ligt Beanka's werkervaring in de praktijk van de verstandelijk gehandicaptenzorg; eerst bij De Twentse Zorgcentra, daarna 21 jaar bij Ambiq en sinds 1 februari jl. weer terug bij de Twentse Zorgcentra. Hier is ze regiëbeheerder voor een aantal locaties en nu krijgt Beanka ook de kans om te promoveren! Haar onderzoek zal gaan over 'Hoe verkrijgt en behoudt je als begeleider een vertrouwensrelatie met de cliënt met een verstandelijke beperking in een omgeving waarin er sprake is van wisselende begeleiders en welke rol speelt epistemisch vertrouwen hierbij?'

In haar vrije tijd houdt Beanka van koken, lezen, legpuzzelen en wandelen, waarbij dan op zoek gegaan wordt naar geocaches en bij periodes vindt ze hardlopen in haar woonomgeving Hengelo ook leuk. Ook maakt ze muziek in een blokfluitensemble.

Welkom en veel plezier Beanka!

Deze e-mail is verzonden aan [{{email}}](#). Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kunt u zich [hier afmelden](#). • U kunt ook uw [gegevens inzien](#) en [wijzigen](#). • Voor een goede ontvangst voegt u jschroor@bartimeus.nl toe aan uw adresboek.

